a) 9; b) 7; c) 8; d) 11; e) 10; f) 6.

Soluţie. Folosind biliniaritatea şi comutativitatea produsului scalar, precum şi egalitățile

$$\left\{ \begin{array}{ll} \bar{u} \cdot \bar{u} = |\bar{u}|^2 = 1^2 = 1, & \bar{v} \cdot \bar{v} = |\bar{v}|^2 = 2^2 = 4, \\ \\ \bar{u} \cdot \bar{v} = |\bar{u}| \cdot |\bar{v}| \cdot \widehat{\cos(\bar{u}, \bar{v})} = 1 \cdot 2 \cdot \cos\frac{\pi}{3} = 2 \cdot \frac{1}{2} = 1, \end{array} \right.$$

obţinem

$$(2\bar{u} + \bar{v}) \cdot (2\bar{v} - \bar{u}) = -2\bar{u} \cdot \bar{u} + (4 - 1)\bar{u} \cdot \bar{v} + 2\bar{v} \cdot \bar{v}$$
$$= -2 \cdot 1^2 + 3 \cdot 1 + 2 \cdot 4 = 9. \quad \textcircled{a}$$

2. Dacă $\sin(\frac{\pi}{6} - \hat{B}) = 0$, atunci $\sin(2\hat{B} - \frac{\pi}{4})$ este egal cu: (6 pct.)

a)
$$\frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{2}$$
; b) $\frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{4}$; c) $\frac{\sqrt{6}+\sqrt{3}}{4}$; d) $\frac{\sqrt{6}-\sqrt{3}}{4}$; e) $\frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{2}$; f) $\frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{4}$.

Soluție. Rezolvăm ecuația din enunț, și obținem succesiv:

$$\sin\left(\frac{\pi}{6} - \hat{B}\right) = 0 \Leftrightarrow \frac{\pi}{6} - \hat{B} \in \left\{k\pi \mid k \in \mathbb{Z}\right\} \Leftrightarrow \hat{B} \in \left\{k\pi + \frac{\pi}{6} \mid k \in \mathbb{Z}\right\} \Rightarrow 2\hat{B} \in \left\{2k\pi + \frac{\pi}{3} \mid k \in \mathbb{Z}\right\},$$

deci $\sin(2\hat{B}) = \sin\frac{\pi}{3} = \frac{\sqrt{3}}{2}$ şi $\cos(2\hat{B}) = \cos\frac{\pi}{3} = \frac{1}{2}$.

Pe de altă parte, folosind formula $\sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cos \beta - \sin \beta \cos \alpha$, expresia căutată se simplifică:

$$\sin\left(2\hat{B} - \frac{\pi}{4}\right) = \sin(2\hat{B})\cos\frac{\pi}{4} - \sin\frac{\pi}{4}\cos(2\hat{B})$$
$$= \frac{\sqrt{2}}{2}(\sin(2\hat{B}) - \cos(2\hat{B})) = \frac{\sqrt{2}}{2}\left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}\right) = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4}. \quad \text{(f)}$$

3. În triunghiul ABC se dau $\hat{A}=30^{\circ}$, AB=3 şi AC=4. Atunci aria triunghiului ABC este: (6 pct.) a) 2; b) 12; c) 3; d) 6; e) 9; f) 1.

Soluție. Prin calcul direct, obținem aria cerută: $\frac{AB \cdot AC \cdot \sin \hat{A}}{2} = \frac{3 \cdot 4 \cdot \frac{1}{2}}{2} = 3$. ©

4. Valoarea expresiei $\sin \frac{\pi}{2} + tg \frac{\pi}{4}$ este: (6 pct.)

a)
$$\frac{1}{2}$$
; b) $\frac{\sqrt{2}}{2}$; c) 1; d) -1; e) 2; f) 0.

Soluţie. Înlocuind cei doi termeni, obţinem: $\sin \frac{\pi}{2} + tg \frac{\pi}{4} = 1 + 1 = 2$. @

5. Aflați valoarea lui $m \in \mathbb{R}$ pentru care punctul A(1, m) aparține dreptei de ecuație 2x + y = 1. (6 pct.) a) -1; b) 2; c) 3; d) 1; e) 0; f) -2.

Soluție. Punctul se află pe dreaptă d.n.d. coordonatele sale satisfac ecuația dreptei. Înlocuind x = 1 și y = m în ecuația dată, rezultă 2 + m = 1, deci m = -1. ⓐ

6. Se dau vectorii $\bar{u} = 2\bar{i} + 3\bar{j}$, $\bar{v} = 6\bar{i} - 4\bar{j}$, $\bar{w} = 5\bar{i} - \bar{j}$. Să se calculeze vectorul $\bar{u} - \bar{v} + \bar{w}$. (6 pct.) a) $2\bar{i} + 6\bar{j}$; b) $\bar{i} + \bar{j}$; c) $2\bar{i} + 3\bar{j}$; d) $2\bar{i} - 3\bar{j}$; e) $\bar{i} - \bar{j}$; f) $\bar{i} + 6\bar{j}$.

Soluție. Grupând coeficienții vectorilor $\bar{i}$ și $\bar{j}$, obținem:

$$\bar{u} - \bar{v} + \bar{w} = (2\bar{i} + 3\bar{j}) - (6\bar{i} - 4\bar{j}) + (5\bar{i} - \bar{j}) = (2 - 6 + 5)\bar{i} + (3 + 4 - 1)\bar{j} = \bar{i} + 6\bar{j}.$$

- 7. În triunghiul ABC are loc relația: $\cos^2 \hat{A} \cos^2 \hat{B} + \cos^2 \hat{C} = 1$. Atunci: (6 pct.)
  - a) $\hat{B} = 30^{\circ}$; b) $\hat{B} = 135^{\circ}$; c) $\hat{B} = 45^{\circ}$; d) $\hat{B} = 60^{\circ}$; e) $\hat{B} = 90^{\circ}$; f) $\hat{B} = 120^{\circ}$.

Solutie. Metoda 1. Folosind formula $\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha = 1$, obtinem

$$\cos^2 \hat{A} - \cos^2 \hat{B} + \cos^2 \hat{C} = 1 \Leftrightarrow \sin^2 \hat{B} - \sin^2 \hat{A} = \sin^2 \hat{C}.$$

Aplicând apoi teorema extinsă a sinusului ($a = 2R \sin \hat{A}$ și relațiile similare), după simplificare cu $4R^2$ ecuația devine

$$b^2 - a^2 = c^2 \Leftrightarrow b^2 = a^2 + c^2$$

deci triunghiul ABC este dreptunghic cu unghiul drept $\hat{B}$, deci $\hat{B}=90^{\circ}$. **Metoda 2.** Folosind formulele $\cos^2\alpha+\sin^2\alpha=1$ și $\cos^2\beta=\frac{1+\cos2\beta}{2}$, ecuația se rescrie:

$$\cos^2 \hat{A} - \cos^2 \hat{B} + \cos^2 \hat{C} = 1 \Leftrightarrow \frac{\cos 2\hat{A} - \cos 2\hat{B}}{2} = \sin^2 \hat{C}.$$

Folosind apoi relația $\cos \alpha - \cos \beta = -2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$, obținem

$$-\sin(\hat{A} + \hat{B})\sin(\hat{A} - \hat{B}) = \sin^2 \hat{C}.$$

Dar $\sin(\hat{A} + \hat{B}) = \sin(\pi - \hat{C}) = \sin\hat{C}$, deci ecuația devine

$$-\sin\hat{C}\sin(\hat{A}-\hat{B}) = \sin^2\hat{C} \Leftrightarrow \sin\hat{C}(\sin\hat{C} + \sin(\hat{A}-\hat{B})) = 0.$$

Folosind condiția $\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = \pi$ și relația $\sin \alpha + \sin \beta = 2 \sin \frac{\alpha + \beta}{2} \cos \frac{\alpha - \beta}{2}$, rezultă

$$\sin\hat{C}\cdot2\cdot\sin\tfrac{\hat{C}+\hat{A}-\hat{B}}{2}\cdot\cos\tfrac{\hat{C}+\hat{B}-\hat{A}}{2}=0$$

$$\Leftrightarrow \sin \hat{C} \cdot \sin \frac{\pi - 2\hat{B}}{2} \cdot \cos \frac{\pi - 2\hat{A}}{2} = 0 \Leftrightarrow \sin \hat{C} \cdot \cos \hat{B} \cdot \sin \hat{A} = 0.$$

Dar $\sin \hat{C}=0$ și $\sin \hat{A}=0$ nu au soluții (deoarece $\hat{A},\hat{C}\in(0,\pi)$ implică $\sin \hat{C}>0$ și $\sin \hat{A}>0$), deci rămâne doar cazul $\cos \hat{B} = 0$, care conduce la soluția $\hat{B} = \frac{\pi}{2}$. $\odot$

- 8. Să se determine coordonatele mijlocului segmentului AB, unde A(-3,4) și B(7,-2). (6 pct.)
  - a) (7,-2); b) (-3,4); c) (-2,-1); d) (1,2); e) (2,1); f) (0,0).

Soluţie. Coordonatele mijlocului segmentului AB sunt $\left(\frac{x_A+x_B}{2}, \frac{y_A+y_B}{2}\right) = \left(\frac{-3+7}{2}, \frac{4-2}{2}\right) = (2,1)$.

- 9. Ştiind că $\sin x = \frac{1}{2}$, să se calculeze $\cos^2 x$. (6 pct.)
  - a) 1; b) $\frac{\sqrt{3}}{2}$; c) $\frac{3}{4}$; d) $\frac{1}{3}$; e) $\frac{1}{2}$; f) 0.

Soluţie. Aplicăm formula trigonometrică fundamentală $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$; obţinem $\cos^2x = 1 - \sin^2x = 1 - \left(\frac{1}{2}\right)^2 = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$. ©

- 10. Un pătrat are aria numeric egală cu 9. Atunci lungimea diagonalei pătratului este: (6 pct.)
  - a) $\sqrt{2}$; b) 3; c) 4; d) $2\sqrt{2}$; e) 2; f) $3\sqrt{2}$.

Soluție. Latura este $\sqrt{9}=3$, iar diagonala este latura înmulțită cu $\sqrt{2}$, deci lunginea diagonalei este $3\sqrt{2}$. **(f)**

- 11. Aflați coordonatele centrului cercului circumscris triunghiului ABC ale cărui vârfuri sunt A(0,0), B(2,1), C(1,2). (6 pct.)
  - a) (1,1); b) $(\frac{1}{3},\frac{1}{2})$; c) (3,2); d) $(\frac{1}{2},\frac{2}{3})$; e) (2,3); f) $(\frac{5}{6},\frac{5}{8})$.

Soluție. Metoda 1. Punctul căutat se află la intersecția mediatoarelor triunghiului ABC. Aflăm ecuațiile mediatoarelor laturilor BC şi AB.

(i) Panta laturii BC este $m=\frac{y_C-y_B}{x_C-x_B}=\frac{2-1}{1-2}=-1$, iar mijlocul M al laturii BC are coordonatele $(\frac{x_B+x_C}{2},\frac{y_B+y_C}{2})=(\frac{3}{2},\frac{3}{2})$. Mediatoarea laturii BC are panta $m'=-\frac{1}{m}=1$, deci ecuația acesteia este:

$$y - y_M = m'(x - x_M) \Leftrightarrow y - \frac{3}{2} = 1 \cdot \left(x - \frac{3}{2}\right) \Leftrightarrow y = x.$$

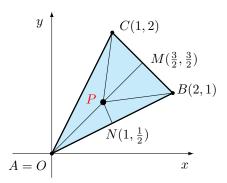
Enunturi și soluții U.P.B. 2017 * G1 - 2

(ii) Analog, panta laturii AB este $n=\frac{y_B-y_A}{x_B-x_A}=\frac{1-0}{2-0}=\frac{1}{2}$, iar mijlocul N al laturii AB are coordonatele $(\frac{x_A+x_B}{2},\frac{y_A+y_B}{2})=(1,\frac{1}{2})$. Mediatoarea laturii AB are panta $n'=-\frac{1}{n}=-2$, deci ecuația acesteia este:

$$y - y_N = n'(x - x_N) \Leftrightarrow y - \frac{1}{2} = (-2) \cdot (x - 1) \Leftrightarrow y = \frac{5}{2} - x.$$

Atunci intersecția P a celor două mediatoare se obține rezolvând sistemul liniar dat de cele două ecuații ale acestora,

$$\left\{ \begin{array}{ll} y=x \\ y=\frac{5}{2}-x \end{array} \right. \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{ll} x=5/6 \\ y=5/6. \end{array} \right.$$

Metoda~2. Se verifică uşor că AB=AC=5, deci triunghiul ABC este isoscel, iar mediatoarea bazei BC (fiind şi înălţime în triunghiul isoscel ABC) trece atât prin mijlocul M al bazei BC, de coordonate $(x_M,y_M)=(\frac{x_B+x_C}{2},\frac{y_B+y_C}{2})=(\frac{3}{2},\frac{3}{2})$, cât şi prin punctul A. Deci ecuaţia mediatoarei AM este $y-y_A=\frac{y_M-y_A}{x_M-x_A}(x-x_A) \Leftrightarrow y=x$. Deci punctul căutat $P\in AM$ are coordonatele egale, fiind de forma P(a,a). Punctul P aflându-se şi pe mediatoarea segmentului AB, este egal depărtat de capetele acestui segment, deci PA=PB, egalitate care în coordonate se rescrie

$$\sqrt{(x_P - x_A)^2 + (y_P - y_A)^2} = \sqrt{(x_P - x_B)^2 + (y_P - y_B)^2}$$

$$\Leftrightarrow (a - 0)^2 + (a - 0)^2 = (a - 2)^2 + (a - 1)^2 \Leftrightarrow -6a + 5 = 0 \Leftrightarrow a = \frac{5}{6},$$

deci punctul căutat este $P(\frac{5}{6}, \frac{5}{6})$.

Metoda 3. Căutăm punctul P(a,b) aflat la intersecția mediatoarelor triunghiului ABC, deci egal depărtat de vârfurile acestui triunghi. Relațiile PA = PB și PA = PC conduc la sistemul

$$\begin{cases} \sqrt{(x_P - x_A)^2 + (y_P - y_A)^2} = \sqrt{(x_P - x_B)^2 + (y_P - y_B)^2} \\ \sqrt{(x_P - x_A)^2 + (y_P - y_A)^2} = \sqrt{(x_P - x_C)^2 + (y_P - y_C)^2} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} (a - 0)^2 + (b - 0)^2 = (a - 2)^2 + (b - 1)^2 \\ (a - 0)^2 + (b - 0)^2 = (a - 1)^2 + (b - 2)^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4a + 2b = 5 \\ 2a + 4b = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 5/6 \\ b = 5/6 \end{cases} \Rightarrow P(\frac{5}{6}, \frac{5}{6}). \quad \text{(f)}$$

12. Aflați valoarea parametrului $m \in \mathbb{R}$ pentru care vectorii $\bar{u} = 2\bar{i} + \bar{j}$ și $\bar{v} = \bar{i} + m$ $\bar{j}$ sunt perpendiculari. (6 pct.)

a) 1; b) 2; c)
$$-2$$
; d) -1 ; e) 0; f) 3.

Soluție. Perpendicularitatea celor doi vectori revine la anularea produsului lor scalar, deci, folosind biliniaritatea produsului scalar și relațiile $\bar{i}\cdot\bar{i}=\bar{j}\cdot\bar{j}=1,\;\bar{i}\cdot\bar{j}=0,\;\mathrm{rezult}$ ă

$$\bar{u} \cdot \bar{v} = 0 \Leftrightarrow (2\bar{i} + \bar{j}) \cdot (\bar{i} + m \bar{j}) = 2 + m = 0 \Leftrightarrow m = -2.$$
 ©

13. Aria cercului de diametru 2 este: (6 pct.)

a)
$$3\pi$$
; b) 6π ; c) π ; d) 2π ; e) 4π ; f) 8π .

Soluție. Raza cercului este jumătate din diametru, deci are lungimea r=2/2=1. Atunci aria cercului este $\pi r^2=\pi$. ©

- 14. Soluția ecuației $2\cos x = 1$, unde $x \in [0, \frac{\pi}{2}]$, este: (6 pct.)
  - a) $\frac{\pi}{6}$; b) $\frac{\pi}{3}$; c) $\frac{2\pi}{3}$; d) 0; e) $\frac{\pi}{4}$; f) $\frac{\pi}{2}$.

Soluție. Ecuația se rescrie $\cos x = \frac{1}{2}$, deci unghiul fiind în cadranul I, avem $x = \arccos(\frac{1}{2}) = \frac{\pi}{3}$. **ⓑ**

- 15. Ecuația dreptei care trece prin punctele M(1,2) și N(2,5) este: (6 pct.)
  - a) y = 3; b) 2x + y = 2; c) x = 0; d) x + y = 1; e) -x + 2y = 1; f) 3x y = 1.

Soluție. Ecuația dreptei este $\frac{x-x_M}{x_N-x_M}=\frac{y-y_M}{y_N-y_M}\Leftrightarrow \frac{x-1}{2-1}=\frac{y-2}{5-2}\Leftrightarrow 3x-y=1.$